NAŘÍZENÍ RADY (Euratom) 2023/1479

ze dne 14. července 2023,

kterým se stanoví pravidla pro výkon práv Společenství při provádění Dohody o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska na straně druhé

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii, a zejména na článek 7, čl. 47 čtvrtý pododstavec písm. b) a článek 48 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po konzultaci s Výborem pro vědu a techniku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 29. prosince 2020 uzavřela Komise jménem Evropského společenství pro atomovou energii (dále jen „Společenství“) Dohodu o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska na straně druhé ([1]) (dále jen „dohoda o obchodu a spolupráci“). Dohoda o obchodu a spolupráci byla prozatímně prováděna ode dne 1. ledna 2021 a vstoupila v platnost dnem 1. května 2021. Vztahuje se na záležitosti spadající do pravomocí Společenství, totiž přidružení k programu Společenství pro výzkum a odbornou přípravu a ke společnému evropskému podniku pro Mezinárodní termonukleární experimentální reaktor (ITER) a rozvoj energie z jaderné syntézy, které se řídí částí pátou dohody o obchodu a spolupráci (účast na programech Unie, řádné finanční řízení a finanční ustanovení).

(2) Dohoda o obchodu a spolupráci stanoví, že strany mohou přijmout jednostranná opatření, zejména pokud jde o pozastavení některých závazků vyplývajících z uvedené dohody, a to ve zvláštních případech a za podmínek a podle postupů v ní stanovených. Pokud jde o záležitosti spadající do působnosti Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii (dále jen „Smlouva o Euratomu“), může Společenství přijmout jednostranná opatření v případech a za podmínek stanovených v článcích 718 a 719 dohody o obchodu a spolupráci. Tato jednostranná opatření se týkají částečného nebo úplného pozastavení účasti Spojeného království na programech Unie, jakož i částečného nebo úplného ukončení této účasti.

(3) Nastane-li potřeba chránit jeho zájmy při provádění dohody o obchodu a spolupráci, mělo by být Společenství schopno rychle, přiměřeně, účinně a pružně využít nástroje, které má k dispozici, a zároveň plně zapojit členské státy. Je proto nezbytné stanovit pravidla a postupy pro přijímání jednostranných opatření při výkonu práv Společenství podle dohody o obchodu a spolupráci.

(4) Jednostranná opatření by se měla omezovat pouze na to, co je nezbytně nutné k dosažení jejich účelu, při zohlednění skutečného nebo možného poškození zájmů Společenství, které by v daném případě mohlo nastat. Měla by splňovat podmínky stanovené v článcích 718 a 719 dohody o obchodu a spolupráci.

(5) Pravidla a postupy stanovené v tomto nařízení by měly mít přednost před jakýmkoli ustanovením práva Společenství, která upravují stejnou problematiku.

(6) Aby se zajistilo, že toto nařízení bude i nadále odpovídat svému účelu, měla by Komise do tří let od jeho vstupu v platnost přezkoumat jeho oblast působnosti a provádění a předložit svá zjištění Evropskému parlamentu a Radě. K tomuto přezkumu by měly být případně připojeny příslušné legislativní návrhy.

([1]) Úř. věst. L 149, 30.4.2021, s. 10.

(7) Postupem pro přijímání autonomních opatření v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ([2]) není podle tohoto nařízení dotčen pokračující a trvalý výkon funkcí Rady v oblasti tvorby politik, koordinace a rozhodování, které jí byly svěřeny Smlouvami, pokud jde provádění dohody o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím.

(8) Pro účely výkonu pravomocí stanovených v čl. 16 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii a v článku 101 Smlouvy o Euratomu je interní rozhodování v souvislosti s prováděním Dohody o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii a dohody o obchodu a spolupráci zohledněno v rozhodnutích Rady (EU) 2020/135 ([3]) a (EU) 2021/689 ([4]). Aby mohla Rada v tomto ohledu plně vykonávat své funkce v oblasti tvorby politik, koordinace a rozhodování, měla by být nepřetržitě průběžně a pravidelně informována o provádění uvedených dohod, včetně veškerých obtíží, které by mohly nastat, zejména o případech možného porušení uvedených dohod a o dalších situacích, které mohou vést k přijetí opatření podle tohoto nařízení. V tomto ohledu by Rada měla být včas a řádně informována o možných reakcích, které má Společenství k dispozici k zajištění toho, aby byly uvedené dohody plně a řádně prováděny, jakož i o krocích navazujících na veškerá přijatá opatření.

(9) Aby se zajistily jednotné podmínky pro provádění tohoto nařízení, a zejména aby se zajistil rychlý, účinný a pružný výkon odpovídajících práv Společenství podle dohody o obchodu a spolupráci, měly by být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci k přijímání jednostranných opatření a k provádění těchto opatření v nezbytném rozsahu podle vnitřního právního řádu Společenství. Tyto pravomoci by se měly vztahovat i na změnu, pozastavení nebo zrušení přijatých opatření. Měly by být vykonávány v souladu s nařízením (EU) č. 182/2011. Vzhledem k tomu, že plánovaná opatření zahrnují přijetí aktů s obecnou působností, měl by být pro přijetí těchto opatření použit přezkumný postup. V řádně odůvodněných případech, kdy to vyžadují závažné a naléhavé důvody k náležité ochraně zájmů Společenství, by Komise měla přijmout okamžitě použitelné prováděcí akty,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Tímto nařízením se stanoví pravidla a postupy pro zajištění účinného a včasného výkonu práv Společenství při provádění Dohody o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska na straně druhé (dále jen „dohoda o obchodu a spolupráci“).

2. Toto nařízení se vztahuje na následující opatření přijatá Společenstvím v souladu s články 718 a 719 dohody o obchodu a spolupráci:

a) pozastavení uplatňování protokolu I k dohodě o obchodu a spolupráci ve vztahu k jednomu nebo více programům, činnostem Společenství nebo jejich částem;

([2]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

([3]) Rozhodnutí Rady (EU) 2020/135 ze dne 30. ledna 2020 o uzavření Dohody o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii (Úř. věst. L 29 31.1.2020, s. 1).

([4]) Rozhodnutí Rady (EU) 2021/689 ze dne 29. dubna 2021 o uzavření Dohody o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska na straně druhé a Dohody mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska o bezpečnostních postupech pro výměnu a ochranu utajovaných informací jménem Unie (Úř. věst. L 149, 30.4.2021, s. 2).

b) ukončení uplatňování protokolu I k dohodě o obchodu a spolupráci ve vztahu k jednomu nebo více programům, činnostem Společenství nebo jejich částem.

Článek 2

Výkon práv Společenství

1. Bez ohledu na ustanovení práva Společenství přijatá podle článků 7, 47 a 48 Smlouvy o Euratomu je Komise zmocněna přijímat opatření uvedená v čl. 1 odst. 2 tohoto nařízení a provádět tato opatření prostřednictvím prováděcích aktů.

2. Opatření přijatá podle tohoto nařízení musí být přiměřená sledovaným cílům a účinná při udržování rovnováhy práv a povinností, na nichž je založena účast Spojeného království na programech Unie, předpokládané v dohodě o obchodu a spolupráci. Splňují zvláštní kritéria stanovená v uvedené dohodě.

3. Komise je zmocněna prováděcími akty měnit, pozastavit nebo rušit opatření uvedená v čl. 1 odst. 2 písm. a). Ve vhodných případech tyto prováděcí akty určí dobu trvání pozastavení.

4. V případě zvláštního zájmu jednoho či více členských států mohou tyto členské státy požádat Komisi, aby v souladu s odstavcem 1 pozastavila účast Spojeného království na dotčeném programu či programech Společenství. Pokud Komise takové žádosti nevyhoví, sdělí Radě včas důvody.

5. Prováděcí akty uvedené v odstavci 1 a 2 tohoto článku se přijímají přezkumným postupem podle čl. 3 odst. 2.

6. V závažných, naléhavých a řádně odůvodněných případech přijme Komise postupem podle čl. 3 odst. 3 okamžitě použitelné prováděcí akty.

Článek 3

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor Spojeného království. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

3. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 8 nařízení (EU) č. 182/2011 ve spojení s článkem 5 uvedeného nařízení.

Článek 4

Přezkum

Komise do dne 9. srpna 2028 předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování tohoto nařízení, k níž se případně připojí příslušné legislativní návrhy.

Článek 5

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 14. července 2023.

Za Radu
předsedkyně
N. CALVIÑO SANTAMARÍA